

B.Sc. Sem-6 Examination

CC 308

Physics

Time : 2-00 Hours]

October 2021

[Max. Marks : 50

- સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સમાન છે.
 (૨) વિભાગ-૧માંથી ગમે તે ત્રણ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.
 (૩) વિભાગ ૨માં નવમો પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.

વિભાગ-૧

- ૧ (અ) (૧) ઈલેક્ટ્રોનિક વર્ણપટ્ટની રચનાની ચર્ચા કરો. ૭
 (૨) ઉત્સર્જનમાં ઈલેક્ટ્રોનિક પટ્ટ-તંત્રનું ગ્રોસ કંપન બંધારણ યોગ્ય સમીકરણો સાથે સંપૂર્ણપણે સમજાવો.
- ૨ (બ) (૧) ફેક-કોન્ડોન સિદ્ધાંતનું કથન લખો. કોન્ડોન પરવલયનો ઉપયોગ કરી ઉત્સર્જન વર્ણપટ્ટ માટે ૭
 તીવ્રતાની વહેંચણી સમજાવો.
 (૨) ઈલેક્ટ્રોનિક પટ્ટાના ચક્રિય બંધારણની ચર્ચા કરો.
- ૩ (અ) ઉષ્માજનિત ઉત્સર્જનની વ્યાખ્યા આપો. તેના માટે રિચાર્ડસન-દુરમાક્ષ સમીકરણ મેળવો. ૭
 (બ) ફોટો-ઈલેક્ટ્રીક ઉત્સર્જન એટલે શું? ફોટો ઈલેક્ટ્રીક અસરની ઘટનામાં પ્રવાહ ઘનતાનું સમીકરણ મેળવો. ૭
- ૪ (અ) સંવહન ઘટનાઓની ચર્ચા કરો. અને તે પરથી વાયુમાં શ્યાનતા ગુણાંકનું સૂત્ર મેળવો. ૭
 (બ) ડિફરન્શિયલ પ્રકીર્ણ આડછેદની વ્યાખ્યા આપો. ડિફરન્શિયલ પ્રકીર્ણ આડછેદનું સુત્ર પ્રકીર્ણ ૭
 પ્રાયલના પદમાં મેળવો.
- ૫ (અ) ડાઇલેક્ટ્રીકનું ધ્રુવીભવન સમજાવો. ડાઇલેક્ટ્રિક અચળાંકને વ્યાખ્યાયિત કરો અને દર્શાવો કે $\epsilon = 1 + ze$ ૭
 (બ) પ્લાઝમાંનાં દોલનો પર ટૂંકનોંધ લખો. ૭
- ૬ (અ) ડાઇલેક્ટ્રિક ધ્રુવીયતાની વ્યાખ્યા આપો. ઘન લેટિસ માટે ક્લોસીયસ-મોસોટી સંબંધ મેળવો. ૭
 (બ) વિદ્યુત દ્વિ-ધ્રુવીભવનનો વાદ આપો અને સ્થિત વિદ્યુત અચળાંકનું સૂત્ર મેળવો. ૭
- ૭ (અ) ડાયમેગ્નેટિક માટેનાં લેંગવીનના પ્રશિષ્ટ વાદની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો અને દર્શાવો કે ડાયમેગ્નેટિક ૭
 દ્રવ્યની ચુંબકીય સસેપ્ટીબીલીટી ઋણ હોય છે અને તાપમાન પર આધાર રાખતો નથી.
 (બ) ટૂંકનોંધ લખો : “આયનિક સ્ફટિકમાં પ્રકાશીય (optical) ફોનોનની સ્થિતિ.” ૭
- ૮ (અ) દર્શાવો કે કક્ષીય ગતિ સાથે સંકળાયેલી ચુંબકીય ચાકમાત્રા બોહર મેગ્નેટોનના પૂર્ણાંક ગુણાંક ૭
 જેટલી હોય છે.
 (બ) ન્યૂક્લિયર પેરામેગ્નેટિક અનુનાદ પર ટૂંકનોંધ લખો. ૭

૯ ટૂંકમાં જવાબ લખો (કોઈપણ ૮) :

૦૮

- (૧) ઇલેક્ટ્રોનિક વર્ણપટ્ટ કયા વિસ્તારમાં દેખાય છે?
- (૨) સરળ ઇલેક્ટ્રોનિક સંક્રાંતિ $\Sigma-\Sigma$ માટે પસંદગીનો નિયમ .....
- (૩) અણુઓના ઇલેક્ટ્રોનિક વર્ણપટ્ટ શા માટે દૃશ્ય અને અલ્ટ્રા-વાયોલેટ વિભાગમાં જોવા મળે છે?
- (૪) CO અને I_2 પરમાણુની તીવ્રતાની વહેંચણી દર્શાવતી આકૃતિ દોરો.
- (૫) પ્રકિર્ણન આડછેદનું પરિણામ આપો.
- (૬) સરેરાશ મુક્તપથની વ્યાખ્યા આપો.
- (૭) ઇફ્યુઝનની વ્યાખ્યા આપો.
- (૮) શ્યાનતા ગુણાંકની વ્યાખ્યા આપો.
- (૯) ધ્રુવીભવની વ્યાખ્યા આપો.
- (૧૦) ચુંબકીય ચાકમાત્રાનો S.I. એકમ આપો.
- (૧૧) કલોસીયસ-મોસોટી સંબંધ લખો.
- (૧૨) પેરામેગ્નેટીક અને ડાયમેગ્નેટીક પદાર્થો વચ્ચેનો એક મહત્વનો તફાવત જણાવો.
- (૧૩) બોહર મેગ્નેટોનનો S.I. એકમ જણાવો.
- (૧૪) ESR અને NMRના પૂરા નામ લખો.
- (૧૫) ડાયઇલેક્ટ્રિક પદાર્થનાં કોઈ બે ગુણધર્મ જણાવો.
- (૧૬) લોરેન્ઝ અંક શું છે?

ENGLISH VERSION

- Instructions : (1) All questions in section-I carry equal marks.
 (2) Attempt any three questions in section I
 (3) Questions-9 in section II is compulsory.

SECTION I

- 1 (a) Explain formation of electronic spectra. 7
 (b) Explain with appropriate expression fully the gross vibrational structure of electronic band system in emission. 7
- 2 (a) Write statement of Franck-Condon principle. Explain intensity distribution in emission band using Condon Parabola. 7
 (b) Discuss the rotational structure of electronic bands. 7
- 3 (a) Define thermionic emission. Derive Richardson Dushman equation for it. 7
 (b) What is photo electric emission? Derive the equation of current density in the case of photoelectric effect. 7
- 4 (a) Derive transport phenomena and hence derive expression for the coefficient of viscosity of gas. 7
 (b) Define differential cross-section obtain the expression of differential scattering cross-section in terms of scattering parameter. 7
- 5 (a) Explain polarization of dielectric. Define the term dielectric constant and hence show that $\epsilon = 1 + ze$. 7
 (b) Write a short note on plasma oscillations. 7
- 6 (a) Define dielectric polarizability and hence obtain clausius - mossotti relation for a cubic lattice. 7
 (b) Give theory of electric polarizability and derive formula of static dielectric constant. 7
- 7 (a) Discuss in detail the Langevin's classical theory of diamagnetism. Show that the magnetic susceptibility of a diamagnetic substance, is negative and independent of temperature. 7
 (b) Write short note on "Optical phonon modes in ionic crystals". 7
- 8 (a) Show that the magnetic moment associated with orbital motion is an integer multiple of Bohr magneton. 7
 (b) Write short note on nuclear paramagnetic resonance. 7

SECTION II

9 Answer in short (any 8) :

- (1) In which region the electronic spectra appears?
  - (2) Selection rule of simplest electronic transition $\Sigma - \Sigma$ is .....
  - (3) Why electronic spectra of molecules are usually found in visible and ultraviolet region?
  - (4) Draw intensity distribution bands for CO and I₂ molecules.
  - (5) Write dimension of scattering cross-section.
  - (6) Define mean free path.
  - (7) Define effusion.
  - (8) Define coefficient of viscosity.
  - (9) Define the term polarization.
  - (10) Give S. I. unit of magnetic moment.
  - (11) Write clausius Mossotti relation.
  - (12) Give one important difference between a paramagnetic and diamagnetic substance.
  - (13) Give S.I. unit of Bohar magneton.
  - (14) Give full form of ESR and NMR.
  - (15) Give any two properties of a dielectric substance.
  - (16) What is Lorentz number?
-